

GR Ferm Werk
Carrosserieweg 1
3445 BC Woerden

T. 0348-497000
info@fermwerk.nl
www.fermwerk.nl

Gemeente Woerden, Bodegraven-Reeuwijk,
Oudewater en Montfoort
t.a.v. gemeenteraden

Via e-mail

Ref.nr 23007
Verzenddatum 4 mei 2023
Betreft Beleidsregels Proefperiode Samenwonen

Geachte raadsleden,

De gemeenschappelijke regeling Ferm Werk voert voor uw gemeente de Participatiewet uit. Daarin heeft Ferm Werk ook de taak meegekregen om beleid te maken ten aanzien van die wet. Als dit beleid vorm dient te krijgen in een verordening, dan krijgt u als raad de gelegenheid om middels een zienswijze inspraak in de totstandkoming van dit beleid te hebben, alvorens het Algemeen Bestuur tot vaststelling overgaat. Bij de totstandkoming van beleidsregels, die een meer uitvoerend karakter hebben, stelt het Dagelijks Bestuur deze vast.

Zo ook geldt dit voor het onderwerp van deze brief, welke gaat over de totstandkoming van beleidsregels: *Beleidsregels Proefperiode Samenwonen*. Wij zullen u in deze brief eerst informeren over de inhoud van deze beleidsregels en wat deze betekenen voor uw gemeente. Vervolgens staan wij stil bij de procesgang die is gevolgd om tot deze beleidsaanpassing te komen. Op deze wijze willen wij u als raad informeren over zowel de inhoud als het proces.

De inhoud

Wie bijstand ontvangt en gaat samenwonen met iemand met voldoende inkomen of spaargeld, verliest het recht op bijstand en dus zijn of haar financiële onafhankelijkheid. Bovendien kan deze persoon niet terugkeren naar de eigen woning als het samenwonen onverhoopt niet slaagt. Dit is vergelijkbaar met twee bijstandsgerechtigden die willen gaan samenwonen. Deze ervaren risico's kunnen ervoor zorgen dat de stap tot samenwonen niet wordt gezet met als gevolg dat inwoners langer bijstand ontvangen. Daarbij komt ook dat er geen woning vrijkomt als gevolg van het samenwonen en speelt een rol dat de wens om samen een bestaan op te bouwen, niet vervuld kan worden.

Om bovenstaande problemen op te lossen, biedt de Participatiewet beleidsruimte aan gemeenten om proefperiodes toe te staan. Tijdens zo'n proefperiode krijgen inwoners de gelegenheid om te gaan samenwonen, zonder dat dit invloed heeft op de hoogte van hun uitkering. Als na de proefperiode blijkt dat het samenwonen een succes is, zal, zonder terugwerkende kracht, de bijstand alsnog worden aangepast of beëindigd. De afgelopen jaren hebben meerdere gemeenten zo'n proefperiode binnen pilots uitgeprobeerd, waaronder in de gemeente Tilburg. De ervaringen van deze pilots zijn positief en hebben in sommige gevallen ook geleid tot snellere uitstroom uit de bijstand.

De pilot in Tilburg was voor de raad in Woerden aanleiding om eind 2021 een motie aan te nemen die het college van Woerden de opdracht geeft om te onderzoeken of een vergelijkbare

proefperiode in de gemeenten Woerden toepasbaar is. Omdat het hier gaat om beleid dat door Ferm Werk wordt vormgegeven en uitgevoerd, is deze motie ambtelijk voorgelegd aan de overige drie Ferm-Werkgemeenten. Dit heeft geleid tot een voorstel van beleidsregels die het mogelijk maken om voor inwoners van uw gemeente het samenwonen binnen een proefperiode een kans te geven.

Ferm Werk verwacht, in lijn met de ervaringen in de gemeente Tilburg, dat een beperkte¹ groep inwoners gebruik zal maken van de proefperiode. Evenwel kunnen de maatschappelijke en financiële voordelen significant zijn als gevolg van de duurzaamheid van het samenwonen. Deze duurzaamheid leidt vervolgens tot een lagere uitkeringslast, zo is de ervaring in andere gemeenten. De vastgestelde beleidsregels zijn als bijlage bij deze brief gevoegd.

Het proces

Eén van de voordelen van een gemeenschappelijke regeling is dat zinvolle initiatieven van de ene gemeente aan de andere gemeenten ten goede komen. Om dit voordeel optimaal te benutten, heeft Ferm Werk naar aanleiding van de motie van Woerden uit 2021 in overleg met de vier gemeenten een procesgang opgesteld. Deze procesgang benadrukt onder andere dat moties uit één gemeente in het licht van alle gemeenten dienen te worden beschouwd, zodat alle inwoners uit de Ferm-Werkgemeenten ervan kunnen profiteren. Zo wordt ook onze cliëntenraad om advies gevraagd. Bovendien leidt de procesgang tot uniformiteit in beleid en uitvoering, wat een effectieve uitvoeringsorganisatie ten goede komt. Ook met betrekking tot de motie van Woerden is deze lijn gevolgd. Het resultaat daarvan is de totstandkoming van de beleidsregels en deze aanverwante brief.

Uit de recentelijk ontvangen zienswijzen op de Kaderbrief 2024, werd eens te meer duidelijk dat u als raad betrokken bent met ons werk en een duidelijk naar voren gebrachte behoefte heeft aan transparantie en inspraak. In het licht van die behoefte zal Ferm Werk de komende tijd de procesgang om tot beleidsaanpassingen te komen, in lijn brengen met wat u als raad nodig heeft, binnen de kaders van de GR Ferm Werk. Daarmee wordt enerzijds bereikt dat u goed geïnformeerd blijft over het werk dat Ferm Werk voor uw gemeente uitvoert. Anderzijds versoepelt het de route die u als raad kunt bewandelen om invloed op het beleid van Ferm Werk te hebben. Immers, voorstellen zoals die van de Woerdense gemeenteraad kunnen door elk van de vier gemeenten worden geïnitieerd en via een goed afgestemde procesgang leiden tot voordelen voor alle inwoners van de vier Ferm-Werkgemeenten.

Met vriendelijke groet,
Namens het Dagelijks Bestuur van Ferm Werk,

G.A.G. Eggermont
Algemeen Directeur Ferm Werk

---

¹ In Tilburg zijn er in één jaar 10 aanvragen goedgekeurd welke hebben geleid tot in elk geval 7 beëindigen van de uitkering. Omgerekend naar het aantal uitkeringen bij Ferm Werk, is de verwachting dat er rond de 2 aanvragen zullen worden goedgekeurd, welke tot mogelijk 1 à 2 beëindigen zullen leiden.